Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΦΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΝΑ
Τηλέφωνο: 2103382428
Fax: 2103617217
E-mail: fantopoulou@acci.gr

Αθήνα,19/05/2020
Αριθ.Πρωτ.:1259935

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«NOVARTIS (HELLAS) Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία».**

Την **19/05/2020** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«NOVARTIS (HELLAS) Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία»** και αριθμό **ΓΕΜΗ 000260001000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2135195 οι εγκεκριμένες από την 30/07/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2135196 η από 30/07/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«PRICEWATERHOUSECOOPERS A.E.»**, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 113.

Τακτικός Ελεγκτής:
- ΣΟΥΡΜΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 16891.

Αναπληρωματικός Ελεγκτής:
- ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 1523.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από «έλεγχο πληρότητας», όπως ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 85, παράγρ. 2ε, του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167/Α)».

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
α.α.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την Οικονομική Χρήση
από 1η Ιανουαρίου εώς 31η Δεκεμβρίου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **Σελίδα**

I. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 1-10

II. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ-ΛΟΓΙΣΤΗ 1-4

III. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 2017 1-31

Ε Κ Θ Ε Σ Η

του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρίας NOVARTIS (HELLAS) Α.Ε.Β.Ε. επί των οικονομικών καταστάσεων και των πεπραγμένων της 50ης εταιρικής χρήσεως από 1.1.2017 έως 31.12.2017

ΠΡΟΣ

Τον μοναδικό μέτοχο της ως άνω Ανωνύμου Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της NOVARTIS (HELLAS) Α.Ε.Β.Ε. υποβάλλει τα παρακάτω προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2017

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει με το Πρακτικό της 9/7/2018, τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της χρήσεως 1/1/2017 - 31/12/2017, τον λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και τις σημειώσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.
Το σύνολο των οικονομικών αυτών καταστάσεων νόμιμα υπογεγραμμένο από τους κ.κ. Suzanne Kohout, Luca Barbanti και Δημήτριο Φιλιππόπουλο που έχουν εξουσιοδοτηθεί σχετικά, με το ίδιο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση και υποβάλλεται προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.
Η πορεία των εργασιών της εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 1/1/2017 – 31/12/2017 απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις με τις εξής παρατηρήσεις μας:

1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ

1.1 Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31.12.2017 και 31.12.2016 αναλύεται ως εξής:

	2017	**2016**
Αριθμός Εργαζομένων	452	450

Το εργασιακό περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί σε απόλυτη εναρμόνιση με όλους τους εργασιακούς νόμους και κανονισμούς και παρέχει στους εργαζομένους επιπλέον παροχές σύμφωνα με τις πολιτικές του ομίλου Novartis στο εξωτερικό (π.χ. πρόγραμμα έκτακτων αμοιβών, ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και υγείας).

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

2.1. Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών (καθαρές πωλήσεις) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας ανήλθε σε **315.730.665** Ευρώ, έναντι αντιστοίχου ποσού της προηγουμένης χρήσης **329,493,783** Ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,18%.

2.2 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (μικτά κέρδη) ανήλθαν σε **79.319.876** Ευρώ (25,12% επί των πωλήσεων) έναντι **79,026,092** Ευρώ (23,98% επί των πωλήσεων της προηγούμενης χρήσης) παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0.37%.

2.3 Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **80,431,653** Ευρώ έναντι **75,078,239** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως παρουσιάζοντας αύξηση κατά 7,13%.

2.4 Τόκοι χρεωστικοί – πιστωτικοί

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν στην τρέχουσα χρήση στο ποσό των **314,679** Ευρώ, και οι πιστωτικοί στο ποσό των **198** Ευρώ. Στην προηγούμενη χρήση οι χρεωστικοί τόκοι ανήλθαν στο ποσό των **481,614** Ευρώ και οι πιστωτικοί στο ποσό των **1,741** Ευρώ. Το παραπάνω οφείλεται κυρίως στην σημαντική μείωση του μέσου υπολοίπου των βραχυπρόθεσμων δανείων κατά την διάρκεια της χρήσης 2017 από την τράπεζα Alpha Bank όπως φαίνεται και από το υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων τέλους χρήσεως.

2.5 Κέρδη προ φόρων

Τα κέρδη προ φόρων διαμορφώνονται στο ποσό των **8,882,750** Ευρώ, έναντι **13,395,765** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως

2.6 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Το έξοδο φορολογίας της χρήσεως ανέρχεται στο ποσό των **5,395,885** Ευρώ (2016: Ευρώ **5,775,589**). Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης 2017 είναι **6,436,847** (2016: Ευρώ **0**, λόγω της αλλαγής της σχετικής νομοθεσίας εντός του έτους 2015 που επέτρεψε τη φορολογική αναγνώριση των εξόδων στη χρήση κατά την οποία καθίστανται δεδουλευμένα και όχι κατά την χρήση στην οποία εκκαθαρίζονται, κάτι που οδήγησε στη δημιουργία φορολογικών ζημιών οι οποίες συμψηφίστηκαν εντός του 2016). Ο

Αναβαλλόμενος φόρος - έξοδο ανέρχεται σε Ευρώ **-1,040,962** (2016: Ευρώ **5,775,589**).

2.7 Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά φόρων

Μετά τα παραπάνω, τα καθαρά κέρδη της χρήσεως 2017 μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ **3,486,865** (2016: Ευρώ **7,620,176**).

2.8 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Τα παραπάνω καθαρά κέρδη της χρήσεως μετά φόρων μεταφέρονται στα κέρδη εις νέον της επόμενης χρήσεως αφού αφαιρεθεί ποσό Ευρώ 315,338 (2016: Ευρώ 495,643) για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού σύμφωνα με την Ελληνική Εταιρική Νομοθεσία. Έτσι τα κέρδη χρήσεως εις νέον ανέρχονται συνολικά σε Ευρώ **33,022,187** (2016: Ευρώ **29,863,868**)

2.9 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βασικοί αριθμοδείκτες της χρήσεως, κατά κατηγορίες, είναι οι εξής:

	2017	**2016**
α) Οικονομικής Διάρθρωσης:		
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Σύνολο ενεργητικού	93.33%	93.36%
Ίδια κεφάλαια / Σύνολο υποχρεώσεων	204.42%	235.57%
Ιδια κεφάλαια / Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού	1,006.96%	1,056.55%
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	368.72%	420.77%
β) Απόδοσης και Αποδοτικότητας:		
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	2.91%	4.21%
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων / Ίδια κεφάλαια	6.40%	9.90%
Μικτά αποτελέσματα / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	25.12%	23.98%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών / Ίδια κεφάλαια	227.42%	243.42%
Κόστος πωλήσεων αποθεμάτων / Μέσος όρος αποθεμάτων περιόδου	3.67	4.11

γ) Διαχειριστικής πολιτικής:		
Υποχρεώσεις προς προμηθευτές	65	51
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση		
Απαιτήσεις από πελάτες	91	95
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση		
Απαιτήσεις από πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	1.30	1.51
Σύνολο υποχρεώσεων		

2.10 Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρίας και για τις δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Η εταιρεία διεξάγει κλινικές μελέτες με την άδεια του ΕΟΦ και σε συνεργασία με Ερευνητές Νοσοκομείων. Οι μελέτες αυτές μπορούν να έχουν διάρκεια 3-4 έτη και ο ενδεικτικός αριθμός τους για το 2017 ήταν 111 μελέτες.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΝ 31.12.2017

3.1 Καθαρή θέση της εταιρίας

Με βάση τα μεγέθη του Ισολογισμού η καθαρή θέση της εταιρίας κατά την 31.12.2017 διαμορφώνεται ως κατωτέρω συγκριτικά με την οικονομική θέση της 31.12.2016 (ποσά σε Ευρώ):

	31.12.2017	**31.12.2016**
Μετοχικό κεφάλαιο	23,360,692	23,360,692
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	79,199,566	79,199,566
Τακτικό Αποθεματικό	3,248,909	2,933,571
Υπόλοιπο εις νέον	33,022,187	29,863,868
Σύνολο	**138,831,354**	**135,357,697**

Η ως άνω αύξηση της καθαρής θέσεως από 135,357,698 Ευρώ σε 138,831,355 Ευρώ κατά 3,473,657 Ευρώ προέκυψε από την αύξηση του Υπολοίπου εις νέον κατά 3,158,319 Ευρώ και του τακτικού αποθεματικού κατά 315,338 Ευρώ.

3.2 Πάγιο ενεργητικό

Τα ενσώματα πάγια σε αξίες κτήσεως ανέρχονται σε 9,295,325 Ευρώ έναντι 9,216,869 Ευρώ της

παρελθούσης χρήσεως (αύξηση κατά 78,456 Ευρώ που οφείλεται κυρίως σε αγορές παγίων). Η αναπόσβεστη αξία ανέρχεται σε 4,691,805 Ευρώ έναντι 4,761,354 Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως (μείωση κατά 71,614 Ευρώ).

3.3 Ανάλυση ακινήτων της Εταιρίας (ποσό σε Ευρώ)

Είδος ακινήτου	Θέση	Λογιστική Αξία	Εμπράγματα βάρη
Γήπεδο	Μεταμόρφωση	220,393	Δεν υπάρχουν
Κτίρια εγκ/σεις	Μεταμόρφωση	7,191,426	«
Σύνολο		**7,411,819**	

3.4 Κυκλοφορούν ενεργητικό

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού αυξήθηκε κατά	6,515,613 Ευρώ
Η μεταβολή οφείλεται:	
α) στην αύξηση των αποθεμάτων κατά	15,701,802 Ευρώ
β) στη μείωση των πελατών και λοιπών απαιτήσεων κατά	-7,278,039 Ευρώ
γ) στη μείωση των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων κατά	-26,298,257 Ευρώ
δ) στην αύξηση των διαθεσίμων κατά	24,390,107 Ευρώ
Σύνολο	**6,515,613 Ευρώ**

3.5 Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων αυξήθηκε κατά 4,017,864 Ευρώ με κύριους λόγους την αύξηση των υποχρεώσεων σε προμηθευτές, τις εταιρείες του ομίλου & λοιπούς πιστωτές κατά 6,956,656 Ευρώ, η οποία αντισταθμίζεται με τη μείωση των φορολογικών υποχρεώσεων κατά 3,842,271 Ευρώ.

4. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κατά το οικονομικό έτος 2017 η εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει την κερδοφορία της παρά το εξαιρετικά δυσμενές οικονομικό περιβάλλον. Η συνεχής αύξηση του ποσού που προκύπτει από το μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebates) που προκύπτουν από την νομοθεσία η οποία

θεσπίστηκε τον Μάιο του 2017 καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η κερδοφορία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων από τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό. Η στρατηγική της εταιρείας για την επόμενη χρήση 2018 καθώς και για τις μεταγενέστερες διαμορφώνεται σε διαρκή συνεργασία με την μητρική εταιρεία του Ομίλου Novartis στο εξωτερικό και πρόκειται να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη καινούργιων φαρμακευτικών σκευασμάτων στους τομείς της Ογκολογίας και των Νευρολογικών παθήσεων μέσω των οποίων θα καταφέρει να ενισχύσει περαιτέρω τις πωλήσεις, τα αποτελέσματα της και την παρουσία της στην Ελληνική αγορά.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

6.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα

κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 94,5% σε μια και μόνο τράπεζα (Citibank S.A.), όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Τράπεζα	Υπόλοιπο 31.12.2017	Ποσοστό	Moody's rating
Citi Bank Europe	30,009,169	94.52%	A1
Alpha Bank	1,427,651	4.50%	Caa2
Piraeus Bank	190,700	0.60%	Caa2
NBG	120,368	0.38%	Caa2
Σύνολο	**31,747,889**		

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 55% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2017 (2016: 50%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2017	31.12.2016
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	55,456,904	51,461,011
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	24,228,942	35,502,874

Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3,595,152	3,774,821
Προβλέψεις	(3,595,152)	(3,774,821)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**79,685,846**	**86,963,885**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η πιστωτική ποιότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρέχεται από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2017	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	96,571,961	7,227,407	21,880,802	7,317,940	60,145,812

31 Δεκεμβρίου 2016	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	95,724,690	1,037,056	19,627,402	3,518,930	71,541,302

Σημείωση: Στην κατηγορία 1-3 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία 4-6, οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία 7-10 όλοι οι πελάτες με υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για τους πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων στις 31/12/2017 που ανερχόταν σε Ευρώ 4,839,370 (2016: 9,725,904) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες και το ποσό έχει συμπεριληφθεί εξ' ολοκλήρου στην κατηγορία 4-6. Το ποσό έχει εισπραχθεί στο σύνολό του, μέχρι την σύνταξη των Οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας.

6.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

7. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να εχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές ροές της Εταιρείας.

Η Novartis ερευνά αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις στις Ελληνικές αρχές. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ). Η Novartis ανταποκρίνεται επίσης σε ένταλμα και σχετικά αιτήματα παροχής στοιχείων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (US DOJ) σχετικά με τις παραπάνω αιτιάσεις και συνεργάζεται με τις αρχές στις έρευνες τους.

Προς το παρόν, δεν έχουν προκύψει κατηγορίες ή επίσημες αξιώσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το υπουργείο Δικαιοσύνης (USDOJ) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε σχέση με την συμπεριφορά της εταιρείας στο θέμα αυτό.

8. Περιβαλλοντικά Θέματα

Η εταιρεία λειτουργεί με βάση όλους τους περιβαλλοντικούς νόμους και κανονισμούς που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια τόσο κατά την αποθήκευση, καταστροφή όσο και κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων στους πελάτες της. Κατά την διάρκεια της χρήσης αποδόθηκαν εισφορές στην Ελληνική

Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και σε εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν για την ασφαλή ανακύκλωση ή καταστροφή σκευασμάτων που ανήλθαν σε περίπου Ευρώ 44 χιλ.

9. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων την έγκριση όλων των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, ειδικότερα δε των Οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ), της Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών, επί των Οικονομικών καταστάσεων και την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από οποιαδήποτε ευθύνης καθώς επίσης και της επικύρωσης των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια της παρελθούσης εταιρικής χρήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται επίσης την εκλογή ενός τακτικού Ορκωτού Ελεγκτού και ενός αναπληρωματικού για την χρήση 2018.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την μη διανομή μερίσματος στον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας παρά την ύπαρξη κερδών προς διάθεση κατά την χρήση 2017 για λόγους ενίσχυσης της κεφαλαιακής δομής της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων ότι θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας παρά το συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυσχερές οικονομικό περιβάλλον.

Μεταμόρφωση, 9 Ιουλίου 2018

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
& Διευθύνων Σύμβουλος

Τα Μέλη

Suzanne Kohout

Luca Barbanti

Ευστάθιος Λιβανός

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τον Μέτοχο της Εταιρείας **Novartis Ελλάς ΑΕΒΕ**

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Novartis Ελλάς ΑΕΒΕ (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 21 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται η ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με την έκβαση της έρευνας που διεξάγεται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία Novartis Ελλάς ΑΕΒΕ και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

pwc

Πραισγουωτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Αρ Μ ΣΟΕΛ 113

Δημήτρης Σούρμπης
Αρ Μ ΣΟΕΛ 16891

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 (1 Ιανουαρίου 2017 - 31 Δεκεμβρίου 2017) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2017 4

II. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.2017 5

III. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 6

IV. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 7

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 8

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 8
2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 8
   - *2.1. Πλαίσιο κατάρτισης 8*
   - *2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες 8*
   - *2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές 11*
   - *2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 11*
   - *2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 12*
   - *2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 12*
   - *2.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία 13*
   - *2.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 13*
   - *2.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 13*
   - *2.9. Αποθέματα 14*
   - *2.10. Εμπορικές απαιτήσεις 14*
   - *2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 14*
   - *2.12. Μετοχικό κεφάλαιο 14*
   - *2.13. Εμπορικές υποχρεώσεις 14*
   - *2.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος 14*
   - *2.15. Παροχές στο προσωπικό 15*
   - *2.16. Λειτουργικά έσοδα 16*
   - *2.17. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης 16*
   - *2.18. Έσοδα από τόκους 16*
   - *2.19. Δανεισμός 17*
   - *2.20. Αναγνώριση εσόδων 17*
   - *2.21. Μισθώσεις 17*
   - *2.22. Μερίσματα 17*
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 17
   - *3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 17*
   - *3.2. Διαχείριση κεφαλαίου 19*
   - *3.3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 19*
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 20
   - *4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές 20*
   - *4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών 20*
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 21
6. ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 21
7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 22
8. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 22
9. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 24
10. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24
11. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ 24
12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 26
13. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 27
14. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 27
15. ΈΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 27
16. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ 28
17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 28
18. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 28
19. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 29
20. ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 30
21. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 30

22. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ....30
23. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ....31
24. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ....31

Ι. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την χρήση που έληξε 31.12.2017

	Σημείωση	**1.1.2017-31.12.2017**	**1.1.2016-31.12.2016**
Πωλήσεις		315,730,665	329,493,783
Κόστος πωλήσεων	*15*	(236,410,789)	(250,467,691)
Μεικτό κέρδος		**79,319,876**	**79,026,092**
Έξοδα διάθεσης	*15*	(70,857,574)	(62,499,415)
Έξοδα διοίκησης	*15*	(9,574,079)	(12,578,824)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	*14*	10,309,008	9,927,785
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**9,197,231**	**13,875,638**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	*17*	(314,679)	(481,614)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*17*	198	1,741
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά		**(314,481)**	**(479,873)**
Κέρδη προ φόρων		8,882,750	13,395,765
Φόρος εισοδήματος	*18*	(5,395,885)	(5,775,589)
Καθαρά κέρδη		3,486,865	7,620,176
Συνολικά καθαρά κέρδη χρήσης		**3,486,865**	**7,620,176**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία τα οποία δεν θα μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικές ζημίες προ φόρων	*12*	(18,603)	(1,502,006)
Φόρος εισοδήματος χρήσης		5,395	(15,466)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, μετά φόρων		**(13,208)**	**(1,517,472)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		**3,473,657**	**6,102,705**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΙΙ. Ισολογισμός της 31.12.2017

	Σημείωση	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	*5*	4,691,805	4,761,354
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	*11*	8,760,693	7,714,336
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	*8*	334,686	335,586
		13,787,184	**12,811,276**
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	*7*	72,343,383	56,641,582
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	*8*	79,685,846	86,963,885
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	*23*	2,744,329	29,042,586
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	*9*	31,747,889	7,357,782
		186,521,447	**180,005,835**
Σύνολο ενεργητικού		**200,308,631**	**192,817,111**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	*10*	23,360,692	23,360,692
Λοιπά αποθεματικά		82,448,475	82,133,137
Κέρδη εις νέον		33,022,187	29,863,868
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**138,831,354**	**135,357,697**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Έσοδα επόμενων χρήσεων		1,095,126	1,280,218
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	*12*	14,487,577	13,399,006
		15,582,703	**14,679,224**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	*13*	42,697,440	35,740,784
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	*24*	3,197,134	7,039,405
		45,894,574	**42,780,189**
Σύνολο υποχρεώσεων		**61,477,277**	**57,459,413**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**200,308,631**	**192,817,111**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

III. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών Υπερ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Κέρδη εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	**23,360,692**	**79,199,566**	**2,437,928**	**24,256,805**	**129,254,991**
Καθαρά κέρδη χρήσης				7,620,176	7,620,176
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				(1,502,004)	(1,502,004)
Φόρος Εισοδήματος				(15,466)	(15,466)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	6,102,706	6,102,706
Συναλλαγές με τους μετόχους:					
Τακτικό Αποθεματικό			495,643	(495,643)	-
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους	-	-	495,643	(495,643)	-
31 Δεκεμβρίου 2016	**23,360,692**	**79,199,566**	**2,933,571**	**29,863,868**	**135,357,697**
1 Ιανουαρίου 2017	**23,360,692**	**79,199,566**	**2,933,571**	**29,863,868**	**135,357,697**
Καθαρά κέρδη χρήσης				3,486,865	3,486,865
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				(18,603)	(18,603)
Φόρος Εισοδήματος				5,395	5,395
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	3,473,657	3,473,657
Συναλλαγές με τους μετόχους:					
Τακτικό Αποθεματικό			315,338	(315,338)	-
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους	-	-	315,338	(315,338)	-
31 Δεκεμβρίου 2017	**23,360,692**	**79,199,566**	**3,248,909**	**33,022,187**	**138,831,354**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

IV. Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημείωση	**1.1.2017-31.12.2017**	**1.1.2016-31.12.2016**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	*19*	28,774,938	6,761,311
Καταβληθέντες τόκοι		(314,679)	(481,614)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(3,842,271)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**24,617,988**	**6,279,697**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	*5*	(228,079)	(149,199)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		198	1,741
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(227,881)**	**(147,459)**
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		**-**	**-**
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		24,390,107	6,132,238
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		7,357,782	1,225,544
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης		**31,747,889**	**7,357,782**

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ REPORTING
Suzanne Kohout	Luca Barbanti	Δημήτριος Φιλιππόπουλος
Αρ. Διαβ: C9CY8NLV1	Αρ. Διαβ: YA8002763	ΑΔΤ AN022504 Αρ Αδείας Α Τάξης: 41716

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία (η Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε." ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Ελλάδα, 12ο χλμ Αθηνών Λαμίας, Μεταμόρφωσης Αττικής.

Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας είναι η αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας NOVARTIS Pharma AG (μητρικής) στην Ελληνική αγορά σε σχέση με την εισαγωγή και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων αλλά και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα (ημεδαπά ή αλλοδαπά).

Η εταιρεία είναι θυγατρική της εταιρείας Novartis AG με έδρα την Ελβετία η οποία συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούν τις τρίτες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αφού έως την 31 Δεκεμβρίου 2014 συντάσσονταν Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («ΓΠΛΑ»). Η μετάβαση στα ΔΠΧΑ διενεργήθηκε ως αποτέλεσμα της αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με την κατάρτιση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 9η Ιουλίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Μακροοικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2017 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με τους όρους χρηματοδότησης της Ελλάδας και τις αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος χρηματοδότησης από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς, καθιστούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τυχόν αρνητικές εξελίξεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της. Παρ' όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από την διοίκηση με βάση τις αρχές:

1) Της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
2) Του ιστορικού κόστους

και είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται κατωτέρω έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2017 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) "Γνωστοποιήσεις"

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η Εταιρία δεν περιμένει καμία επίδραση στην κερδοφορία, την ρευστότητα ή την χρηματοοικονομική θέση της όταν θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9. Αναλυτικά σχετικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, δεν θα υπάρξει μεταβολή της τρέχουσας λογιστικής αντιμετώπισης κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, καθώς η αποτίμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 παραμένει σε γενικές γραμμές σύμφωνη με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 που εφαρμόζουμε σήμερα. Σχετικά με τις εμπορικές απαιτήσεις, λόγω της φύσης των εμπορικών απαιτήσεων, της πελατειακής μας βάσης, των καναλιών διανομής, καθώς και της αποτελεσματικής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, δεν υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ της παρούσας εφαρμογής του μοντέλου πραγματοποιηθέντων ζημιών (ΔΛΠ 39) και του νέου μοντέλου αναμενόμενων ζημιών (ΔΠΧΑ 9).

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) "Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 αλλάζει τα κριτήρια που εφαρμόζουμε στην εκτίμησή μας για αναγνώριση εσόδων, δεν πιστεύουμε ότι το νέο πρότυπο αλλάζει το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα αναγνώρισης εσόδων για την εταιρία σε ουσιώδη βαθμό. Η Εταιρία θα υιοθετήσει το πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδραση από τη μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα «Κέρδη εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα επαναδιατυπωθούν. Η επίδραση της υιοθέτησης του προτύπου στην Εταιρία ανέρχεται στο ποσό των 1.280.218 ευρώ και αφορά τα αναβαλλόμενα έσοδα και τον αναλογούν αναβαλόμενο φόρο που σχετίζονται με προκαταβολές που εισπράχθηκαν από συνεργάτη για τη συν-εμπορία φαρμακευτικών σκευασμάτων. Τα

δικαιώματα άδειας έχουν μεταφερθεί, το σύνολο της προκαταβολής δεν επιστρέφεται και δεν υπάρχει σημαντική υπολειπόμενη υποχρέωση απόδοσης. Ως εκ τούτου, τα αναβαλλόμενα έσοδα πρέπει να αναγνωρίζονται αναλόγως και να προσαρμόζονται μέσω των κερδών εις νέον κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Στο στάδιο αυτό, η Εταιρία εκτιμά τις επιπτώσεις του νέου προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις της καθώς δεν έχει οριστικοποιήσει όλες τις λεπτομέρειες της αξιολόγησής της για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16. Το ΔΠΧΑ 16 εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρία σχεδιάζει να υιοθετήσει το νέο πρότυπο την ημερομηνία που πρέπει να εφαρμοστεί (1.1.2019).

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) "Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 "Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 "Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος**"** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) "Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 "Συνενώσεις επιχειρήσεων"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 "Από κοινού συμφωνίες"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 "Φόροι εισοδήματος"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

Η προετοιμασία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μέγιστης ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

- Βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια 40 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός 3 έτη
- Μεταφορικά μέσα 3 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του (σημείωση 2.5).

2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από λογισμικά προγράμματα.

Λογισμικό

Οι αγορασμένες άδειες λογισμικού παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρεμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που απαιτούνται ώστε να είναι δυνατή η χρήση τους.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του λογισμικού η οποία κυμαίνεται από 3-5 χρόνια.

Δαπάνες που σχετίζονται με την συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Το λογισμικό ελέγχεται ετησίως για απομείωση σύμφωνα με την Σημείωση 2.5.

2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις. Η Εταιρεία δεν κατέχει άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη ή διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς. Κατά την αναγνώρισή τους ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα δάνεια και οι απαιτήσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις παύουν να αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και απαιτήσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα κονδύλια «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις», «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» και «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις» που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (βλέπε επίσης σημειώσεις 2.10, 2.11 και 2.18).

2.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν υπάρχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ανάκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα. Το νομικά εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο και έχουν πραγματοποιηθεί ζημιές απομείωσης, αν και μόνο αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σαν αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (‘ζημιογόνο γεγονός’) και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και η επίδραση αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ενδείξεις απομείωσης μπορεί να αποτελούν τα εξής γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσκολία του χρεώστη ή ομάδας χρεωστών, καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων, πιθανότητα χρεοκοπίας ή άλλης χρηματοοικονομικής αναδιοργάνωσης και παρατηρήσιμα στοιχεία που δείχνουν μετρήσιμη μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μειώνεται με το ποσό της ζημιάς απομείωσης και η ζημιά καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αν ένα δάνειο έχει μεταβλητό επιτόκιο, το επιτόκιο προεξόφλησης για την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο όπως προσδιορίστηκε από τη σύμβαση.

Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (π.χ. βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του χρεώστη), η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προιόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του πρότυπου κόστους που ακολουθείται πάγια. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

2.10. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία ορίζεται ως το ποσό τιμολόγησης μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων για ζημιές απομείωσης. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 60 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.
Η πρόβλεψη για επισφάλεια καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως η Εταιρεία δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Ενδείξεις σημαντικών οικονομικών δυσχερειών των πελατών εκτός του Δημοσίου, όπως πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομικής αναδιοργάνωσης και αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους πέρα του συμβατικού ορίου (πέρα των 180 ημερών από τη λήξη προθεσμίας πληρωμής) συνιστούν λόγο για έλεγχο απομείωσης της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο, και επιβαρύνει τα «Έξοδα διοίκησης». Υπόλοιπα τα οποία δεν πρόκειται να εισπραχθούν διαγράφονται από τις απαιτήσεις και επιβαρύνουν τα «Έξοδα διοίκησης» ενώ η είσπραξη υπολοίπων που έχουν ήδη διαγραφεί ωφελούν την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας με λήξη μέχρι και τρεις μήνες. Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τις καταθέσεις όψεως.

2.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

2.13. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.15. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών βάσει της ελληνικής νομοθεσίας που καθορίζει το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος με βάση όσα προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και οι πολιτικές της εταιρείας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο Ευρώ και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στη χρήση που έχουν προκύψει.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα πρόγραμμα, στο οποίο η Εταιρεία πληρώνει πάγιες εισφορές σε μία ξεχωριστή εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση να πληρώσει επιπλέον εισφορές, αν

τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις αναμενόμενες παροχές για την υπηρεσία των εργαζομένων που αφορά την τρέχουσα περίοδο καθώς και προγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ή ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την εταιρεία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Παροχή έκτακτων αμοιβών (Bonus)

Έκτακτες αμοιβές καταβάλλονται στο προσωπικό κατόπιν σχετικής απόφασης της Διοίκησης και βάση υπολογισμού τους είναι τα αποτελέσματα της εταιρείας και η απόδοση του προσωπικού. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση και έξοδο για έκτακτες αμοιβές όταν αυτές υπολογίζονται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας έως το τέλος της χρήσης.

(δ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.16. Λειτουργικά έσοδα

Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος και αντιπροσωπεύει το εισπρακτέο ποσό για τα εμπορεύματα που πωλήθηκαν, καθαρό από υποχρεωτικές και εμπορικές εκπτώσεις, επιστροφές και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα και αναγνωρίζει το έσοδο, όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε δραστηριότητα της εταιρείας, όπως περιγράφονται πιο κάτω.

2.17. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Το κονδύλι «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει έσοδα για παροχή υπηρεσιών και διαχειριστικά έξοδα που επαναχρεώνονται στον όμιλο και στους πελάτες. Τα έσοδα από παρεπόμενες υπηρεσίες λογίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.18. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.19. Δανεισμός

Τα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του αναληφθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση του συνολικού εισοδήματος κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.20. Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία του ανταλλάγματος που έχει εισπραχθεί ή είναι εισπρακτέο από τις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας. Τα έσοδα παρουσιάζονται αφαιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίους φορείς.

Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα σε νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς φαρμακαποθήκες και φαρμακεία. Έσοδα αναγνωρίζονται όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη των προιόντων έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό. Η εταιρεία δεν έχει ιστορικό υψηλών επιστροφών και εξ αυτού συνάγεται ότι δεν αναμένονται σημαντικές επιστροφές από πωλήσεις της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων.

2.21. Μισθώσεις

Οι μισθώσεις εξοπλισμού των οποίων ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές ενοικίων λειτουργικών μισθώσεων (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος αναλογικά κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Κατά την παρούσα και τις προηγούμενες χρήσεις η εταιρεία δεν συμμετέχει σε συμβάσεις μίσθωσης όπου η εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας τους. Αυτές οι μισθώσεις αναγνωρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις και κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων.

2.22. Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του έτους που εγκρίνονται από τους μετόχους της εταιρείας. Η εταιρεία κατά την παρούσα χρήση δεν θα προχωρήσει σε διανομή μερισμάτων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 95% (2016: 72%) σε μια και μόνο τράπεζα (Citibank S.A.), όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**Moody's**
Citi Bank Europe	30,009,169	5,316,824	A1
Alpha Bank	1,427,651	1,992,242	Caa2
Piraeus Bank	190,701	46,999	Caa2
NBG	120,368	1,717	Caa2
Σύνολο	**31,747,889**	**7,357,782**	

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 55% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2017 (2016: 50%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.
Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	55,456,904	51,461,011
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	24,228,942	35,502,874
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3,595,152	3,774,821
Προβλέψεις	(3,595,152)	(3,774,821)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**79,685,846**	**86,963,885**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές

εταιρείες του εξωτερικού. Η πιστωτική ποιότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρέχεται από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2017	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	96,571,961	7,227,407	21,880,802	7,317,940	60,145,812

31 Δεκεμβρίου 2016	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	95,724,690	1,037,056	19,627,402	3,518,930	71,541,302

Σημείωση: Στην κατηγορία 1-3 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία 4-6, οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία 7-10 όλοι οι πελάτες με υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.
Για τους πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων στις 31/12/2017 που ανερχόταν σε Ευρώ 4,839,370 (2016: 9,725,904) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες και το ποσό έχει συμπεριληφθεί εξ' ολοκλήρου στην κατηγορία 4-6. Το ποσό έχει εισπραχθεί στο σύνολό του, μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας.

	31.12.2017		**31.12.2016**	
Μεταβολή επιτοκίου σε:	**% Μεταβολής**	**Μεταβολή αποτελέσματος (σε €)**	**% Μεταβολής**	**Μεταβολή αποτελέσματος (σε €)**
Δανεισμό	1%	30.457	1%	53.812
Δανεισμό	-1%	-30.457	-1%	-53.812

3.2. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

3.3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρούνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπανίως ισούνται με τα σχετικά πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους βασιζόμενη σε εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον θα επιβληθούν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών

- **Αναγνώριση εσόδων**

Το εισόδημα αναγνωρίζεται όταν η κυριότητα και ο κίνδυνος μεταβιβάζεται στον πελάτη και είναι δυνατόν αν διαμορφωθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις για σχετικές μειώσεις. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις εισφορές και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές η αναμένεται να προκύψουν. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις νομοθετημένες εισφορές (rebates), τις νομοθετημένες επιβαρύνσεις (claw back), τις παρακρατήσεις από εισπράξεις πελατών του Δημοσίου και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές ή που αναμένεται να προκύψουν. Η σχετική πρόβλεψη για τις αναμενόμενες εκπτώσεις, εισφορές, παρακρατήσεις και επιστροφές διενεργείται κατά την στιγμή της πώλησης βάση των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην διοίκηση της εταιρείας. Τα ποσά αποτελούν τις καλύτερες εκτιμήσεις της διοίκησης και ως εκ τούτου δύναται να μεταβληθούν σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- **Φορολογία εισοδήματος**

Η εταιρεία υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για τον φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν κάποιες συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο προσδιορισμός του τελικού φόρου δεν είναι βέβαιος κατά την διάρκεια των κανονικών εργασιών της εταιρείας Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετος φόρος. Σε κάποιες περιπτώσεις το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά τα οποία καταχωρήθηκαν αρχικά, επομένως οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις της περιόδου προσδιορισμού των οριστικών ποσών.

- **Ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης**

Η εταιρεία αναγνωρίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις αντίστοιχες προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Με βάση την παρούσα κατάσταση και την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία η διοίκηση εκτιμά ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι πιο πιθανό να υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογικά κέρδη παρά να μην υπάρχουν.

- **Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία**

Η Εταιρεία διατηρεί ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Προκειμένου να καθοριστεί η αξία αυτών των παροχών πρέπει να ληφθούν υπόψη διάφορες αναλογιστικές εκτιμήσεις σχετικά με τα προεξοφλητικά επιτόκια, τις μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις και μελλοντικές συνταξιοδοτικές αυξήσεις. Εξαιτίας της μακροχρόνιας φύσης αυτού του προγράμματος, τέτοιες εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα. Αυτές οι εκτιμήσεις και μια ανάλυση ως προς το πώς καθορίζονται αυτές περιγράφονται στη Σημείωση 12.

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος						-
1 Ιανουαρίου 2016	220,393	7,125,011	5,150	450	1,736,435	9,087,439
Προσθήκες		41,860	16,599	-	90,741	149,199
Πωλήσεις/Διαγραφές		-	-	-	(19,770)	(19,770)
31 Δεκεμβρίου 2016	**220,393**	**7,166,871**	**21,749**	**450**	**1,807,406**	**9,216,869**
1 Ιανουαρίου 2017	220,393	7,166,871	21,749	450	1,807,406	9,216,869
Προσθήκες	-	28,970	-	-	199,109	228,079
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(4,415)	-	-	(143,143)	(147,558)
31 Δεκεμβρίου 2017	**220,393**	**7,191,426**	**21,749**	**450**	**1,863,372**	**9,297,390**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2016	-	(2,628,287)	(3,535)	(450)	(1,541,492)	(4,173,764)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(179,184)	(5,179)	-	(117,157)	(301,520)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	-	-	19,769	19,769
31 Δεκεμβρίου 2016		**(2,807,471)**	**(8,714)**	**(450)**	**(1,638,880)**	**(4,455,515)**
1 Ιανουαρίου 2017	-	(2,807,471)	(8,714)	(450)	(1,638,880)	(4,455,515)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(183,556)	(5,657)	-	(96,981)	(286,194)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	1,178	-	-	134,946	136,124
31 Δεκεμβρίου 2017		**(2,989,849)**	**(14,371)**	**(450)**	**(1,600,915)**	**(4,605,585)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**220,393**	**4,359,400**	**13,035**	**-**	**168,526**	**4,761,354**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**220,393**	**4,201,577**	**7,377**	**-**	**262,457**	**4,691,805**

6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Κόστος	
1 Ιανουαρίου 2016	125,439
31 Δεκεμβρίου 2016	125,439
1 Ιανουαρίου 2017	125,439
31 Δεκεμβρίου 2017	125,439
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
1 Ιανουαρίου 2016	(114,104)
Αποσβέσεις χρήσης	(11,335)
31 Δεκεμβρίου 2016	(125,439)

1 Ιανουαρίου 2017	(125,439)
Αποσβέσεις χρήσης	-
31 Δεκεμβρίου 2017	(125,439)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**

7. Αποθέματα

	31.12.2017	**31.12.2016**
Εμπορεύματα	77,103,147	58,261,990
Προιόντα έτοιμα & ημιτελή	352,775	735,164
Πρώτες & βοηθ.ύλες-αναλώσιμα	795,366	633,238
Σύνολο	**78,251,288**	**59,630,392**
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα και κατεστραμμένα αποθέματα		
Εμπορεύματα	5,907,905	2,988,811
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**72,343,383**	**56,641,582**

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προιόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες.

Τα αποθέματα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31.12.2017 έχουν υποτιμηθεί κατά το ποσό των Ευρώ 5,907,905 που αφορά βραδέως κινούμενα και άχρηστα αποθέματα (ποσό υποτίμησης 31.12.2016: Ευρώ 2,988,811).

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31.12.2017	**31.12.2016**
Πελάτες	96,571,961	95,724,690
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3,595,152)	(3,774,821)
Ανακατάταξη στις εμπορικές απαιτήσεις	(61,782,383)	(46,478,158)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	**31,194,426**	**45,471,712**
Λοιπές απαιτήσεις	47,796,556	23,099,207
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	1,029,549	18,728,553
Σύνολο	**80,020,532**	**87,299,471**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	334,686	335,586
Κυκλοφορούν ενεργητικό	79,685,846	86,963,885
	80,020,532	**87,299,471**

Η εταιρεία με βάση τις διατάξεις του νόμου Ν. 4052/2012 προβαίνει σε συμψηφισμό του ποσού επιστροφής της υπέρβασης της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και των τριμηνιαίων επιστροφών με βάση το

ύψος πωλήσεων φαρμακευτικών προϊόντων (rebates) με ισόποσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ για προμήθεια φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό τα σχετικά δεδουλευμένα ποσά όλων των περιόδων αναφοράς εμφανίζονται αρνητικά στις απαιτήσεις όπως αναλύεται στον παραπάνω πίνακα.

Ανάλυση παλαιότητας ληξιπρόθεσμων υπολοίπων πελατών:

31.12.2017	Ιδιωτικός τομέας	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Μέχρι 1 μήνα	2,361,284	19,003,771	21,365,055
Από 1 έως 3 μήνες	93,958	1,916,155	2,010,113
Από 3 έως 6 μήνες	-	558,186	558,186
Από 6 έως 12 μήνες	-	291,416	291,416
Πάνω απο 12 μήνες	-	4,172	4,172
	2,455,242	**21,773,700**	**24,228,942**

31.12.2016	Ιδιωτικός τομέας	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Μέχρι 1 μήνα	955,181	13,087,624	14,042,805
Από 1 έως 3 μήνες	802,392	17,660,858	18,463,250
Από 3 έως 6 μήνες	280,238	1,697,735	1,977,973
Από 6 έως 12 μήνες	-	80,644	80,644
Πάνω απο 12 μήνες	-	938,202	938,202
	2,037,811	**33,465,063**	**35,502,874**

Η μεταβολή της πρόβλεψης για πελάτες και λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**3,308,605**
Πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων	466,216
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**3,774,821**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	34,319
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	145,350
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**3,595,152**

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες για τα υπόλοιπα των πελατών της που παρουσιάζουν καθυστέρηση, αφού λάβει υπόψη της την γενικότερη συναλλακτική συμπεριφορά καθενός από τους πελάτες.

Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά τις ημερομηνίες αναφοράς είναι η λογιστική αξία της κάθε κατηγορίας απαίτησης που αναφέρεται ανωτέρω.

Η εταιρεία προβαίνει σε πιστωτική αξιολόγηση μόνο των ιδιωτών πελατών της καθότι η πιστωτική αξιολόγηση των πελατών δημοσίου είναι όμοια με την αξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους διεθνούς αξιολόγησης. Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Δημόσια νοσοκομεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς δεν θεωρούνται επισφαλείς αλλά ανακτήσιμες.

9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31.12.2017	31.12.2016
Διαθέσιμα στο ταμείο	0	0
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	31,747,889	7,357,782
Σύνολο	**31,747,889**	**7,357,782**

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό υπερανάληψης στην τράπεζα Alpha Bank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 1,427,651 € (2016: χρεωστικό υπόλοιπο 1,992,242 €). Οι βασικοί όροι του δανεισμού είναι οι εξής:

•Ποσό υπερανάληψης 10,000,000
•Σταθερό επιτόκιο 5.95%
•Εγγυήση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Επίσης, η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό υπερανάληψης στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 30,009,169 € (2016: χρεωστικό υπόλοιπο 5,316,824 €). Οι βασικοί όροι του δανεισμού είναι οι εξής:

•Ποσό υπερανάληψης 10,000,000
•Σταθερό επιτόκιο 4.35%
•Εγγυήση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και οι τραπεζικές υπεραναλήψεις για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν τα εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	31,747,889	7,357,782
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	-	-
Σύνολο	**31,747,889**	**7,357,782**

10. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά απο έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
1 Ιανουαρίου 2017	795,935	23,360,692	79,199,566
31 Δεκεμβρίου 2017	**795,935**	**23,360,692**	**79,199,566**

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Τα ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(754.870)	(690,428)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	9.515.563	8,404,764
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**8,760,693**	**7,714,336**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	(754,870)	(690,428)
Πληρωτέες εντός 12 μηνών	-	-
	(754,870)	**(690,428)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	4.201.397	3,885,712
Ανακτήσιμες εντός 12 μηνών	5.314.166	4,519,053
	9,515,563	**8,404,764**
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**8,760,693**	**7,714,336**

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	7,714,336	13,505,390
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 18)	1,040,962	(5,775,589)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	5,395	(15,466)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**8,760,693**	**7,714,336**

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2016	(782,035)
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	91,607
31 Δεκεμβρίου 2016	**(690,428)**
1 Ιανουαρίου 2017	(690,428)
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(64,442)
31 Δεκεμβρίου 2017	**(754,870)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	**Πρόβλεψη clawback &rebates**	**Φορολογικές Ζημιές**	**Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσης**	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2016	3,540,697	880,173	4,578,807	5,287,747	14,287,425
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση ποτελεσμάτων	360,481	(603,484)	(3,238,271)	(2,385,921)	(5,867,195)
Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(15,466)	-	-	-	(15,466)
31 Δεκεμβρίου 2016	**3,885,712**	**276,690**	**1,340,536**	**2,901,827**	**8,404,764**
1 Ιανουαρίου 2017	3.885.712	276.690	1.340.536	2.901.827	8.404.764
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση ποτελεσμάτων	310.291	1.554.553	(1.340.536)	581.096	1.105.403
Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	5.395				5.395
31 Δεκεμβρίου 2017	**4,201,397**	**1,831,243**	**-**	**3,482,922**	**9,515,563**

12. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα, όπως προκύπτει από τον ν.2112/20, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται με βάση τις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων του τρέχοντος μήνα πριν την απόλυση, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο λύσης της σύμβασης εξηρτημένης εργασίας τους (απόλυση με προειδοποίηση, απόλυση χωρίς προειδοποίηση ή συνταξιοδότηση). Επίσης, σύμφωνα τις διατάξεις του ν. 4093/2012 έχει μειωθεί τόσο ο χρόνος προειδοποίησης όσο και τα ποσά των αποζημιώσεων που δικαιούνται οι εργαζόμενοι, ενώ προβλέπεται η καταβολή επιπρόσθετης αποζημίωσης σε εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου δηλ. την 12.11.2012, 17 έτη υπηρεσίας και άνω στον ίδιο εργοδότη και απασχολούνται με πλήρη απασχόληση. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με το 40% της αποζημίωσης που οφείλεται σε περίπτωση απόλυσης. Η εταιρεία σύμφωνα με την πολιτική της χορηγεί το 100% της οφειλόμενης αποζημίωσης τόσο σε περιπτώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω απόλυσης όσο και λόγω συνταξιοδότησης και για τον λόγο αυτό η αναλογιστική μελέτη έχει προετοιμαστεί με βάση και την ανωτέρω παραδοχή. Τέλος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, προβλέπονται και περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος δεν δικαιούται αποζημίωση όπως ενδεικτικώς αναφερομένων: περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης, περίπτωση απόλυσης με σύμβαση εργασίας για τους πρώτους 12 μήνες, υποβολή μήνυσης για αξιόποινη πράξη που αυτός διέπραξε κατά την άσκηση της υπηρεσίας του, θάνατος εργαζόμενου.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό καθορίζονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	14,487,576	13,399,006
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	**14,487,576**	**13,399,006**

Η μεταβολή της υποχρέωσης συνταξιοδοτικών παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	13,399,006	12,209,300
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,089,129	1,023,333
Χρηματοοικονομικό κόστος	266,692	273,352
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος διακανονισμών	19,871	49,802
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(305,725)	(1,658,787)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από οικονομικές παραδοχές	689,651	654,084
Αναλογιστικές (κέρδη) / ζημιές από δημογραφικές παραδοχές		
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από εμπειρία περιόδου	(671,048)	847,922
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**14,487,576**	**13,399,006**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,089,129	1,023,333
Χρηματοοικονομικό κόστος	266,692	273,352
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος διακανονισμών	19,871	49,802
Κόστος περικοπών	-	-
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	**1,375,692**	**1,346,487**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.75%	2.00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.00%	2.00%
Πληθωρισμός	1.75%	1.75%
Διάρκεια υποχρέωσης	19.88	20.24

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

	Μεταβολή παραδοχής	**Αύξηση ποσοστού παραδοχής**	**Μείωση ποσοστού παραδοχής**
Επιτόκιο προεξόφλησης	0.50%	Μείωση κατά 9,3%	Αύξηση κατά 10,4%
Μελλοντική αύξηση μισθών	0.50%	Αύξηση κατά 10,3%	Μείωση κατά 9,3%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

13. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2017	**31.12.2016**
Προμηθευτές	10,458,371	10,302,883
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	16,759,155	9,476,505
Δεδουλευμένα έξοδα	6,418,896	6,193,158
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι-τέλη	2,582,494	2,285,161
Λοιπές υποχρεώσεις	492,735	1,559,588
Λοιπές προβλέψεις	5,985,789	5,923,489
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**42,697,440**	**35,740,784**

14. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1.1.2017-31.12.2017	**1.1.2016-31.12.2016**
'Εσοδα απο τιμολόγηση εξόδων στις εταιρείες του Ομίλου	10,104,213	9,714,191
Λοιπά έσοδα	204,794	213,593
'Εσοδα παρεπόμενων υπηρεσιών	**10,309,008**	**9,927,785**

15. Έξοδα ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	1.1.2017-31.12.2017	**1.1.2016-31.12.2016**
Παροχές σε εργαζόμενους	37,462,213	33,845,470
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	286,193	301,520
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	11,335
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1,844,649	1,795,461
Δαπάνες διαφήμισης και προώθησης	23,590,947	25,429,975
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	236,410,789	250,467,691
Φόροι, τέλη	1,908,389	1,405,860
Λοιπά	15,339,262	12,288,618
Σύνολο	**316,842,442**	**325,545,929**

Κατανομή ανά λειτουργία:

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Κόστος πωλήσεων	236,410,789	250,467,691
Έξοδα διάθεσης	70,857,574	62,499,415
Έξοδα διοίκησης	9,574,079	12,578,824
Σύνολο	**316,842,442**	**325,545,929**

16. Παροχές σε εργαζομένους

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Μισθοί και ημερομίσθια	23,823,475	22,116,628
Αμοιβές ΔΣ	1,622,147	1,285,334
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	5,708,120	5,356,349
Παρεπόμενες παροχές	4,993,053	4,286,816
Προβλέψεις παροχών σε εργαζόμενους	1,315,419	800,344
Συνολικές παροχές σε εργαζομένους	**37,462,213**	**33,845,470**

	31.12.2017	31.12.2016
Αριθμός προσωπικού	**452**	**450**

17. Χρηματοοικονομικό κόστος

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Χρηματοοικονομικά έξοδα		
Τοκοι βραχυπρόθεσμων Δανείων	314,679	481,614
	314,679	**481,614**
Χρηματοοικονομικά έσοδα		
Έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις	(198)	(1,741)
	(198)	**(1,741)**
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) - καθαρά	**314,481**	**479,873**

18. Φόρος εισοδήματος

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(6,436,847)	-
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 11)	1,040,962	(5,775,589)
Συνολικός φόρος	**(5,395,885)**	**(5,775,589)**

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που ισχύει στην Ελλάδα, επί των κερδών της. Η διαφορά έχει ως εξής:

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Κέρδη προ φόρων	8,882,750	13,395,765
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα	(2,575,998)	(3,884,772)
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις/(Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς)	(2,819,888)	(1,890,817)
Φόρος	**(5,395,885)**	**(5,775,589)**

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Εταιρία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2009 και 31.12.2010 για τις οποίες χρήσεις έχει σχηματιστεί η απαιτούμενη πρόβλεψη. Την 14.09.2016 ξεκίνησε ο έλεγχος για τις παραπάνω χρήσεις ο οποίος κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2011, 31.12.2012, 31.12.2013, 31.12.2014, 31.12.2015 και 31.12.2016 έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος από τους Νόμιμους ελεγκτές/ελεγκτικό γραφείο. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» έχει εκδοθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου.
Για τη χρήση που έληξε την 31.12.2017 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers Α.Ε. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της εταιρίας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων, κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

19. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Κέρδη προ φόρων	8,882,750	13,395,765
<u>Προσαρμογές για</u>:		
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων *(Σημείωση 5)*	286,194	301,520
Αποσβέσεις αύλων	-	11,335
Απομείωση πελατών	179,669	(692,214)
Απομείωση αποθέματος	2,919,095	
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό *(Σημείωση 17)*	314,481	479,873
	12,582,189	**13,496,279**
Μεταβολές στο Κεφάλαιο κίνησης		
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(18,620,897)	9,344,049
(Αύξηση) / μείωση Πελατών και λοιπών απαιτήσεων	28,035,431	77,523,702
Αύξηση / (μείωση) Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	6,778,215	(93,602,719)
	16,192,749	**(6,734,968)**
Ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**28,774,938**	**6,761,311**

20. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Δεν υπάρχουν ανεκτέλεστες συμβάσεις κεφαλαιουχικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Το σύνολο μελλοντικών ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων που αναμένεται να δοθεί βάσει μη ακυρωτέων λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Έως 1 έτος	1,799,346	1,932,190
Από 1-5 έτη	2,315,401	2,729,810
Περισσότερα από 5 έτη	-	-
	4,114,747	**4,662,000**

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν σε εκμισθώσεις αυτοκινήτων.

21. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν . Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της .

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να εχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές ροές της Εταιρείας.

Η Novartis ερευνά αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις στις Ελληνικές αρχές. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ). Η Novartis ανταποκρίνεται επίσης σε ένταλμα και σχετικά αιτήματα παροχής στοιχείων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (US DOJ) σχετικά με τις παραπάνω αιτιάσεις και συνεργάζεται με τις αρχές στις έρευνες τους.

Προς το παρόν, δεν έχουν προκύψει κατηγορίες ή επίσημες αξιώσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το υπουργείο Δικαιοσύνης (USDOJ) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε σχέση με την συμπεριφορά της εταιρείας στο θέμα αυτό.

22. Συνδεδεμένα μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές, αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	1.1.2017-31.12.2017			31.12.2017	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8,984,049	239,124,385	918,245	908,001	5,773,807
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1,149,731	45,368,229	1,994,855	121,548	10,762,000
	10,133,780	**284,492,614**	**2,913,100**	**1,029,549**	**16,535,807**

	1.1.2016-31.12.2016			31.12.2016	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8,689,567	217,309,671	644,825	17,730,730	39,691
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	7,220,697	26,325,447	3,208,803	997,823	9,436,814
	15,910,264	**243,635,118**	**3,853,628**	**18,728,553**	**9,476,505**

Οι υπηρεσίες από συνδεδεμένα μέρη αφορούν υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης, υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και ενοίκια.

Παροχές προς τη διοίκηση

Δεν υπάρχουν υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς μέλη της Διοίκησης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
Μισθοί, αμοιβές μελών ΔΣ και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	1,622,147	1,285,334
	1,622,147	**1,285,334**

23. Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις

Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	29,042,586	17,673,357
Εισπραξη απαιτήσεων προηγούμενων χρήσεων	(29,042,586)	-
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(6,436,847)	-
Παρακατούμενοι φόροι για τη χρήση	9,181,176	11,369,229
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	**2,744,329**	**29,042,586**

24. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	7,039,405	7,039,405
Πληρωμή υποχρεώσεων προηγούμενων χρήσεων	(3,842,271)	-
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	**3,197,134**	**7,039,405**